

Läggningsanvisning - Tessera Textilplattor

2024-11-01 (ersätter anvisning dat: 2022-09-30)

Förutsättningar

Golvbeläggningens utseende, prestanda och hållighet beror till stor del på del på undergolvet kvalitet samt förutsättningarna vid läggningen. Tidigare golvbeläggningar bör alltid rivras för bästa resultat.

Arbetsområdet ska ha tillräcklig belysning för korrekt inspektion av underlaget, för läggningen samt för slutinspektion.

Underlaget skall vara jämnt, lägst Klass B (AMA Hus 24 tabell 43.DC) , torrt, sprickfritt, tillräckligt hållfast och jämnt sugande.

Den relativa fuktigheten (RF) i betonggolv får vid limning inte överstiga 90% RF enligt AMA Hus 24.

Mätning av RF i underlag skall utföras enligt AMA Hus 24 YSC.1.

Eventuella rester av färg, olja och markeringar på underlaget av tuschpennor mm som kan försämr vidhäftningsförmågan för limmet och orsaka missfärgningar skall tas bort.

Vid golvkonstruktioner med högt cementinnehåll (vct <0,38) eller vid vacuumbehandlad betong måste fukthalt och ytskiktets sugande förmåga särskilt beaktas. Rekommenderat är att ytan förses med minst 5 mm aluminatbaserad avjämningsmassa eller annan pH-reducerande avjämning. Dessa avjämningsmassor minskar risken för alkaliangrepp på limfilmen.

Var speciellt uppmärksam på fuktförhållanden vid golv på mark. Läggning får inte ske på tillskjutande fukt utan att lämplig fuktisolering först utförs.

Limma inte på tät betong

Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från limning direkt på tät betong med vattenburna disper-sionslimmer. Detta av vidhäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget vilket kan leda till att limmet inte torkar och att bindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Av detta skäl ska en lågalkalisk golvavjämning eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Detta skikt på tät betong bör vara minst 5 mm för att kunna ta hand om limfukten då dispersionslim används.

Kontrollera alltid den aktuell spackel och limleverantörens anvisning.

Forbo rekommenderar att installationerna följer Golvbranschens rekommendationer

Träbaserade skivmaterial

Underlag av skivmaterial skall vara avsedda för golveläggningar och förutsätts hålla en fuktkvot på max 9,5 % (40 % RF vid + 20°C) så att inte rörelser, som senare kan orsaka skador, uppstår.

Förändringar i materialet kan uppstå på grund av t ex onormal fuktpåverkan från underlaget, rörelser i underlaget, värme från t ex värmerör som ger en golvtemperatur över +27° C, etc.

Acklimatisering

Före läggning måste textilplattorna tillåtas acklimatisera sig i öppna lådor, i travar om högst sex kartonger på höjden, i läggingsområdet vid jämn temperatur mellan 18 och 27 °C under minst 24 timmar.

Detta är särskilt viktigt om plattorna förvarats eller levererats vid extrem temperatur och/eller luftfuktighet.

Temperaturen hos underlag, lim och golvbeläggning skall vid läggningstillfället och minst 48 timmar innan installation vara minst vara minst +18°C till 27°C och den relativa luftfuktigheten i lokalen max 60%.

Ovan temperatur skall även bibehållas i lokalerna minst 24 timmar efter avslutat installation

Golvvärme och yttertemperatur

Forbos golvbeläggningar kan läggas på undergolv med golvvärme under förutsättning att materialets maximala yttemperatur under inga förutsättningar eller användningsförhållanden överskrider 27 °C. För att säkerställa vidhäftning mellan lim och underlag ska golvvärmesystemet stängas av, eller sättas till lägsta temperatur, minst 48 timmar före läggningen.

Underlagets temperatur får inte underskrida 18 °C vid läggning.

Vid behov bör en alternativ värmekälla användas för att hålla rumstemperaturen vid minst 18 °C före, under och 72 timmar efter läggning. Golvvärmesystemets temperatur kan höjas 72 timmar efter läggning. När golvtemperaturen höjs ska det göras stegvis så att underlaget och golvet tillsammans kan anpassa sig till temperaturförändringen.

Snabb temperaturförändring kan medföra vidhäftningsproblem.

Maximal yttemperaturen 27°C gäller oavsett värmekälla.

Förkontroll & Inspektion

För alla golvbeläggningar gäller att om olika tillverkningspartier används blir följderna alltid synliga nyans-skillnader. Vid läggning av plattor ska varje läggningssyta vara från samma parti. Olika tillverkningspartier får aldrig blandas. Partinumret är tydligt angivet på emballaget och på baksidan av varje textilplatta och måste kontrolleras innan läggningen inleds.

Före läggning ska förpackningar kontrolleras för att säkerställa att textilplattor med rätt typ, kulör, parti-nummer och mängd har mottagits och att plattorna är i gott skick. Inga anspråk rörande fel kulör, fel mönster eller uppenbar skada accepteras om plattorna har installerats.

Limrekommendationer och applicering

Lim och limningsmetod rekommenderas enligt lista från limleverantörers förening och GBR, www.sveff.se eller www.golvbranschen.se. Följ respektive limleverantörens rekommendationer.

Textilplattor skall limmas med heltäckande limsystem med god vidhäftning. I lämpliga miljöer rekommenderas tejplim som underlättar framtida byte eller kompletteringar av materialet. Om andra produkter ska användas, konsultera leverantören för information, vägledning och garanti. Lim måste strykas ut jämnt över hela golvytan, med särskild omsorg lagd vid kanterna, detta säkerställer att skurna plattor utefter kanterna fäster korrekt.

Öppettiden för limmet beror till stor del på relativ fuktighet i luften och underlagets förmåga att absorbera limvattnet. Vidhäftningsprov för limmet bör alltid utföras innan läggningen startar. Vidhäftningsprov bidrar till att säkerställa limegenskaper, väntetid och bearbetningstid på plats vid de aktuella förhållandena.

OBS! Tejplimmet måste appliceras med lämplig roller med kort lugg för att säkerställa full kontakt mellan plattornas baksida och undergolvet. är större på mycket porösa undergolv som plywood eller avjämningsmassa. Starkt absorberande undergolv, som avjämningsmassa, plywood etc., kan behöva primas enligt limleverantörens anvisningar.

Vid användning tejplimmet med dra-loss effekt är det viktigt att limmet tillåts torka tills ytan är klar och klibbig innan textilplattorna läggs. Annars blir resultatet en permanent limning som inte släpper

Om plattorna utefter kanter inte begränsas av fasta föremål som väggar, skenor eller liknande rekommenderas att dom plattorna limmas med ett permanentlim.

Avlägsna alltid överskjutande lim med en fuktig trasa innan det torkat.

Använd **INTE** blekmedel eller starka lösningsmedel, de kan vara hälsoskadliga och/eller skada golvet.

Lösläggning

Tessera plattor & Plank kan även installeras med Tab-It etiketter som ger ett helt löslagt system utan ytbegränsningar. Dessa kan då även kombineras med läggning av Flotexplattor & Allura Flex.

Vid användning av Tab-It hänvisar vi till separat monteringsanvisning som finns på hemsidan för IOBAC Tab-It.

Läggning

Anvisningarna nedan är avsedda för att informera läggaren, och måste följas för att våra produktgarantier ska gälla. Läggning måste utföras i enlighet med kraven i denna anvisning.

Allmänt

Luggen på textilplattor kan vara något tilltryckt när plattorna packas upp ur sina lådor. Detta kan medföra visuella skillnader mellan plattorna under och omedelbart efter läggningen. Plattornas kanter kan också framträda tydligare omedelbart efter läggning.

Obs! Detta är inget tillverkningsfel, efter läggning och under normala användningsförhållanden kommer denna visuella effekt att minska allt eftersom luggen återgår till sitt naturliga läge. Återgång sker normalt kort efter läggningen. I vissa fall kan det dock ta upp till sex veckor innan luggen är helt återställd och ger ett enhetligt visuellt intryck.

Som alla mattor med skuren lugg kan textilplattor "fälla" en del lugg efter läggning. Detta är inget produktfel och upphör efter en tids normal användning och dammsugning.

Golvskydd

Textilplattorna skall skyddas från damm och smuts före, under och efter läggning. Om inte detta görs kan garantin påverkas. Vid användning av skyddsfilm, säkerställ att alla kanter är tätade för att skydda textilplattorna. Eventuella tejprester på textilplattornas yta måste avlägsnas före användning.

Start

Läggaren bestämmer vanligen startpunkten för läggningen för att minimera spillet. Detta kan vara var som helst i rummet, men är normalt så nära rummets mitt som möjligt. Små bitar bör undvikas, såväl i ytan som utefter kanter.

När startpunkten för läggningen bestämts, gör kontrollmätning eller "lösläggning" av några rader plattor för att lättare kunna identifiera eventuella problem och för att undvika för små bitar utefter kanterna.

Luggriktning

Pilmarkeringarna på baksidan av varje platta anger luggens riktning. Föreskrivarens anvisning rörande läggningssätt, mosaik eller andra visuella effekter måste kontrolleras innan plattorna läggs.

Rekommenderade läggningsriktningar för plattor och plankor varierar beroende på produktmönster.

Läggningsriktningen för aktuell design måste kontrolleras innan läggningen startar. Dessa finns tydligt angivna i produktens tekniska datablad, på baksidan av kollektionsböckerna samt på separata datablad på vår hemsida.

Följ pilarnas riktning vid läggning av plattor eller plankor. Pilarna ska om möjligt peka mot den huvudsakliga ljuskällan.

Planerar man avvika från rekommenderade läggningsriktningar bör en torrläggning utföras och godkännas innan fortsättning. Konsultera gärna Forbo Flooring före läggning vid eventuell tveksamhet.

OBS! Termen "heltäckningsmatta" används ofta som alternativ beskrivning av enhetlig/monolitisk läggning som innebär att plattorna läggs med pilarna i samma riktning. Oavsett vilken term som används handlar det om läggningsriktningen för textilplattor. Det betyder inte att den färdiga installationen är utan skarvar. Skarvar är mest synliga efter nyinstallation. Vissa kollektioner är inte lämpliga för monolitisk/enhetlig läggning.

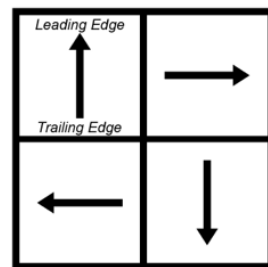
Användning och regelbunden dammsugning samt utformningen av Tessera textilplattor bidrar till att med tiden göra skarvar mindre synliga. Kanterna förblir dock synliga under hela produktens livslängd i områden med liten eller ingen trafik.

Mikrotuftade plattor

Mikrotuftade plattor som Stuktur 1 & 2 är textilplattor med mycket låg tuft höjd som återger utseendet, känslan och hållbarheten hos en traditionellt flatvävd textil.

Till skillnad från vanliga plattor med höga mjuka tuftöglor är mikrotuft-öglor mycket låga och sitter tätt på plattornas yta. Detta ger en mycket slitstark textilgolvlösning med minimala intryck efter möbler, men plattornas kanter kommer att vara mer synliga än plattor med högre öglor. Synliga kanter är ett kännetecken för alla mikrotuftade produkter. För att säkerställa en optimal finish och för att minimera utseendet av synliga kanter ska plattorna installeras med kvartsvridning.

Detta minskar risken att plattor med skurna öglor möter varandra och därmed ger mer synliga skarvar.

Inpassning av plattor

Lägg varje platta så tätt intill nästa platta som möjligt, men utan att pressa ihop skarvarna som kan få fogarna att resa sig.

Inpassning av kantplattor och skurna bitar

Vid inpassning av plattor och skurna bitar mot golvlister eller andra fasta delar är det viktigt att plattan/biten läggs på plats utan tryck. Plattor/bitar som måste pressas ned på plats kan komma att lyfta från limmet vilket gör att plattan kan släppa från underlaget.

Fastnad lugg - Se till att varje platta ligger så nära intill nästa platta som möjligt utan att fogen reser sig. Det är viktigt att inget material eller lugg fastnar mellan plattorna.

Läggning på trappsteg och sättsteg

Lämpliga trappnosar måste användas på varje steg. Plattor måste limmas säkert på trappstegen med lämpligt lim. Plattor för sättsteg ska permanentlimmas med lämpligt kontaktlim.

Det är viktigt att plattor läggs på trappsteg med luggriktningen (pilar) inåt mot sättsteget och på sätt-steg med luggriktningen (pilar) nedåt mot trappsteget.

Plattor med fjädrande baksida, som Softbac®

Softbac® är ett extra stegljudsdämpande underlag som kan beställas till de textilplattorna i sortimentet. Softbac® ger en ökad ljudkomfort avseende stegljud och ljudabsorption. Softbac® är tillgänglig efter beställning med minimikvantiteter, beakta leveranstid. Dessa ska läggas enligt de generella anvisningarna ovan, och dessutom måste nedanstående punkter beaktas.

- Före läggning ska textilplattor med fjädrande baksida so Softbac® tas upp ur förpackningarna och läggas i travar om högst 12 plattor. Travarna med textilplattorna ska tillåtas acklimatisera sig under minst 24 timmar vid de förhållanden som kommer att råda under användning. Detta är särskilt viktigt om plattorna förvarats eller levererats vid extrem temperatur och/eller luftfuktighet.
- På grund av potentialen för återfjädring, som kan orsaka springor, är det viktigt att plattor med fjädrande baksida passas in tätt. Det är viktigt att ingen lugg fastnar mellan plattorna.
- OBS! Softbac® plattor ska placeras exakt invid intilliggande plattor Skjut eller tvinga inte Softbac® plattor på plats.

Efter slutförd läggning

Den färdiga installationen ska rengöras från spillmaterial och avfall, golvet dammsugas och eventuella spår av limrester avlägsnas.

OBS! Dammsugare med motordrivet borstvalsmonestycke bör användas på alla textilplattor.

Om golvbeläggningen behöver skyddas från andra aktiviteter och trafik till dess att projektet slutförts, bör lämplig skyddsprodukt väljas för den trafiktyp och trafikmängd som kan förväntas.

OBS! Vissa skyddsarkprodukter med klubb-film kan vid kontakt med textiltgolvbeläggningar lämna lim-rester efter avlägsnande. Dessa rester kan vara svåra att avlägsna och drar till sig smuts när golvbeläggningen används. Fråga tillverkaren av skyddsprodukten om risk för sådana rester före användning och kontrollera att den valda produkten är lämplig. Forbo påtar sig inget ansvar för föroreningsproblem som hänger samman med användning av sådana produkter. För att uppnå optimal prestanda för en ny golvbeläggning är det viktigt att korrekt rengöring och underhåll tillämpas från början. Anvisningar för rengöring och underhåll av samtliga Forbo Floorings Tessera-kollektioner finns för nedladdning på: <https://www.forbo.com/flooring/sv-se/dokument/textilplattor/>

Anvisningar för rengöring och underhåll bör lämnas till huvudentreprenören och/eller till slutanvändaren när läggningen slutförts och innan eventuell rengöring före överlämning inleds.

Prestanda och konstruktion: Dessa detaljer varierar beroende på vald golvbeläggning. Se Forbo Floorings produktinfo för mer information.

Skötsel

Detaljerade skötselinstruktioner för Tessera textilplattor bör alltid överlämnas till brukaren/fastighetsägaren och finns på www.forbo.se.

Vid eventuella problem

Kontakta Forbo Flooring AB om golvmaterialen är skadat eller felaktigt.

Lägg inte in produkter med synliga fel! Endast materialkostnad ersätts om så sker. Uppge alltid kulör och partinummer om varor skall returneras.

Transportskador

Synliga transportskador skall noteras på fraktsedeln vid godsmottagandet

Skada som inte är synlig vid mottagandet anmäls till transportföretaget eller Forbo Flooring AB snarast, dock senast inom sju (7) dagar.

Ovanstående anvisningar och rekommendationer är baserade på egna provningar och på lång erfarenhet. Vi kan dock inte ta ansvar för arbetsresultat påverkade av lokala omständigheter eftersom dessa ligger utanför vår kontroll.

Forbo Flooring ingår i den schweiziska Forbokoncernen och erbjuder ett komplett sortiment av golvprodukter för såväl företag som privatpersoner. Våra högkvalitativa textil-, linoleum-, vinyl-, och parkettgolv förenar funktion, färg och design, vilket möjliggör helhetslösningar för golv i alla miljöer.

Forbo Flooring AB
Box 9046
400 91 Göteborg
Tel: 031-89 20 00
info.sweden@forbo.com
www.forbo-flooring.se